

ივერი

გ ა ზ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მან.	თვე	მან.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნაშრომები — კარა შუბრა

გაზეთის დასაყვადად და ყველა განცხადება დასაბუთებლად უნდა მიმართოს: თეოდორ რედქციას, ვერაში, ვეჭლის ქუჩაზე, ვარანკოვის ძეგლის პირდაპირ, თავ. გრუნსკისკის სახლში; წერა-თიხის განყოფილება საზოგადოების განყოფილებას, სათავად-ნახურა მანკის სახლში, სახლის ქუჩაზე.
ფასი განცხადების: ჩვეულებრივი სტროქონი რვა კაპიტა.

1877—1891 **ს ა ზ ე ლ ი ტ ი გ ე და ს ა ლ ი ტ ი რ ა ტ ი ყ რ ა ტ ვ ა ზ ე თ ი** 1877—1891

გაზეთი „ივერია“ 1-ლი აგვისტოდან წლის დამოუკიდებელი ღირსს 5 მან. 50 კაპ.

ახალი სტამბა

მ. შარაძის ტილოსში

ნიკოლოზის ქუჩაზე, თავ. გრუნსკისკის სახლში, იქ, სადაც „ივერი“ რედაქცია იმყოფება, გაიძიანთ სრულიად ახალი სტამბა.

სტამბას აქვს საზღვარ-გარეთილი გამოწერილი ახალის სისტემის მსურველ-მეკლადი და სხვა და სხვა ვარი მანუშები.

ამასთან გვაქვს ახალი ასოები, როგორც ქართული, აგრეთვე რუსულიცა და სომხურიც. სომხური ასოები გამოწერილია ვენიდან.

ყოველ მაგის სასაზღვრო სამხმ ქართულ-სომხურ-რუსულს ენებზე სუფთად და დროულად დაამთავთ.

ასალი ამბავი

* * * კეტერბურგლიდან დემეშიო გვარტუბინევი უმცლეს: „ზრახნება გავიგე, რომ ქიათურის რეისის გზის კეთება დაიწყო.“

„Нов. Врем.“-ს გაუგონია, შკოლეტის მიწები უნდა დაურიონ და იქ მასწავლებლის მემოსტენობა, მეზაბადა და განკარგებული წესი მიწის მუშაობისას ასწავლილი. ამ სავნის შესახებ საერო განათლების სამინისტრო საკურო ცნობებსა ჰკრებსა.“

უელეტონი

ნ ა მ ა რ ა ჯ ა ლ ი

კომედა კოსი მოქმედებს ზღაეროსის (ქართლის სკენისათვის გამოკეთებული) სკენა VII*)

ნაკვეთის (დაჯიჯი) აბა, რას მეტყვი?

ნაკვეთს. (დაჯიჯი) დაჯიჯი სკენა VII*) მართლს ამბობ, მეტად ბევრს იცინის.

ქეთევანი. მამ არც პოეზია სკრის და არც ბუნება რაღა?

ნაკვეთს. არაფერი, არაფერი.

ქეთევანი. მამ უარს ამბობ?

ნაკვეთს. (წაბღვება) მე? სულაც არა. უმძველად უნდა შეუყვარდე, გესმის, უმძველად!.. სხვა არ იყოს-რა, თავ-მოყვარობა არ მომცეს ნებას, რომ ასე ჩავტარო ეს საქმე.

ქეთევანი. მამ არ იბლი, უმძველად გინდა შეირთა?

ნაკვეთს. უმძველად! საქმეს ის

*) იმ. „ივერია“ № 156 და 158.

* * * ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ტფილისის გუბერნატორის თავის შერვაშიძის თავისის საკუთარის ფული დაუხსურებია ისინი, რომელიც გაგზავნილი იყვნენ გორის მახრის ავაზაების დასაქვრად. მათ შორის ბატონს გუგუშვილს, მცხეთის ბოქაულს, მიუღია 150 მანეთი, დისტანციის უფროსს თავ. ფაღავს 90 მ., დისტანციის უფროსს ჯანაშვილს 90 მ., ოჯახს მოკლულ ურადნიკ ალბორაშვილისას 30 მანეთი. იმის გამოსახებლად, თუ რა შეწყობას აძლევდა ხალხი ავაზაკებს, ან რა მიზეზი იყო, რომ ადგილობრივი პოლიცია სიჭაბოქბო და გულმოდგინებით ვერა მოქმედებდა, ბატონმა გუბერნატორმა დანიშნა თავიდან განიგის, ტფილისის მახრის უფროსი, და ბნი გუგუშვილი მცხეთის ბოქაული, რომელიც დღეს თუ ხვალ გორში უნდა გაემგზავრენ.

* * * ტფილისის სათავადო-ნახურა სადა გვლამაშული ბანკის დამფუძნებელთა და მსესხებელთა სავანებში კრებამ კვირის, 28 ივლისს, ერთხმად დაადგინა: ვიზუალიზაციის ფინანსთა მინისტრის წინაშე, რათა მოგვეცეს ნებ 6% გირანობის ფურცლების 5/10-ზე შეცვლის და გირანობის ფურცლებიც იქს გამოვყავთ, რომ ზედ განადგობის ვადა არ იყოს გამოცხადებული, როგორც ამას მოწადინებული იყო წინააღმდეგობა მართვლობა და ზედამხედველი კომიტეტიც.

ამ საგნის გადწყვეტის შემდეგ დამწერ საზოგადოებამ ერთხმად გამოაცხადა მწუხარება იმ ამბის გამო, რომელიც კრების დღეს შეიტყო ყველამ: ქუთაისიდან მოვიდა საშუბარი ამბავი, რომ 25 ივლისს დასმეს იქ გარდაიცვალა სახელოვანი ჩვილი

პოეტი თავ. მამია გურიელი, კრების სურვილის თანახმად თავმჯდომარე თავ. ნ. დემე ანდრონიკაშვილს შემეგვი დემეშიო გაგზავნა ქუთაისის თავ. ჯაბა გურიელის სახელობაზე: თავად-ნახურაში და დამფუძნებელ წევრთ ტფილისის საადგილ-მამული ბანკის, რომელიც დღევანდლს სავანებში კრებას დაესწრნენ, კრების შემდეგ შეიტყვეს გარდაცვლება დევიწყარის პოეტის თავდ მამია გურიელის და ღრმა მწუხარებას აცხადებენ, რომ ჩვენს სამშობლო მწერლობა ამით დაუფასებელი მოდუნა დაკარგავა.

* * * მთავარ-მარტოებელმა დამტკიცა თავად-ნახურათა განამორჩეული კაცნი შემდეგს თანადმედობაზე:

ტფილისის გუბერნიის მახრების წინამძღოლებად: ბონისაფსია—პოდპოლიკონიკი თავ. გიორგი აბრეღანა, გიორგის—კოლ. სერ. ივანე სულსაშია, საღასას—მისის იმერიატარების უდიდებულესობის კარის კამერ-იუნკერი თავ. ივანე ანდრონიკაშვილი, თელავის—უნივერსიტეტში სწავლა დამთავრებული ფ. აფაი ყორაყაქ და ჯუშუთის—პრაპორშჩიკი თავ. ლევან ზაგრაძის-მუსხისასა.

ქუთაისის გუბერნიის მახრების წინამძღოლებად: ქუთაისის—პოდპოლიკონიკი თავ. კონსტანტინე წულუკაძე, შოაშანის—პოდპოლიკონიკი უფანთელის ბუღესი თავიდი ალექსანდრე ზაგრაძის, რაჭვის—პრაპორშჩიკი თავ. ალექსანდრე წერეთელი.

* * * გუშინ, ნაშუადღევს 4 საათზე ცეცხლი გაუნდა ტერ-ნიკოლოზის სახლს სამების ქუჩაზე, მართლ-მადიდებელთ სემინარიის გვერდით. დაიწვა სულ 6 ოთახი. ცეცხლი გააკრო ცეცხლის მქობებმა რაზმმა. ქრობის დროს იქ იყო პოლიციის ტერის თანაშემწე სოკოლოვსკი და სიეთი ენებით საესე აქვს გული, უღელს და უშეთათას...
ქეთევან. (ოხანჯ სელს ჭკრავს) პო, კარგია, ვინცა ჰპუნჯეს და ზურნის ხმა-კი არ ესმის, გაიგე... წაიდი, წაიდი...
ნაკვეთს. წაიდი და წაიდი... მოდი და ამას გმძობა სხობავ ან ნაბურქალი უბოგნი ვწუხავ, ვწუხავ, რომ...
ქეთევანი. კარგია, წაიდი მეტი, რა დაგმობთა?
ნაკვეთს. თუ შენმა საშუალებამ არ ივარგა, ჩემი ვცადო, პა?
ქეთევანი. კარგი, წაიდი და ათორდე წუთის შემდეგ დაბრუნდი.
ნაკვეთს. ვწუხავ-კი, ღმერთიანი, რომ ნაბურქალი გაყლია, ვწუხავ. (გადასმ.)
ქეთევანი. მოდი და ელპარაკე, დამხმეულთა სწორედ. ყველა-ყველა-და, ვინ იფიქრებდა, თუ მარიკოს... სულ არ მოგეძობა!.. მაგრამ ვა, რაც უნდა ჰქმნან, ჩემთვის სულ ერთია.
სკენა VIII
მარიკო. ცით რა წიგნი გუუგზანენ?.. მიხეილი საღადა?

ბრანდისტრიტი საეტი. სახლი, როგორც სთქვამს, დასრულებული ყოფილა რუსეთის საზოგადოებამ.

* * * სპარსეთის სატახტო ქალაქი თიბრანს, სახელმწიფო ხარკს ხანაში, ახალი ყრანსი, — ევრცხლის ფულის მოკრა დაუწყიათ; ახალი ყრანი მრავალია და ზედ „ლომი და შვე“ ა გამოსახული—სახელმწიფო ღებრი. კონონის ძალით, დაბალის ღირსების ევრცხლის ფულის შემოტანა რუსეთში აღკრძალულია და ამისათვის ეს ახალი ფული ადგილობრივს დამოყნას გაუგზავნა ნიშნის დასამსელს საღურში გამოსაცვლად. ეს ახალი ყრანი თურქი 85-ის ნიშნისა ყოფილა.

* * * სომხური საყოველ-კვირია სურათებიანი „არაბაქაქი“ მომავალში აღარ იქნება სურათებიანი და საყოველ-კვირია: გუშინწინდელი ნომერი გაზეთის სახით გამოვიდა და გამოცხადებული არა, რომ კვირაში საჯერ გამოვა „არაბაქაქი“ გაზეთში და სურათებიც აღარ იქნება. ამის მიზეზად რედაქცია ასახელებს იმ გარემობას, რომ ტფილისში მწეილა ტუნისის მხრით ასეთი რიგინად აწარმოოს კაცმა და დროზედ გამოისეს სურათებიანი უფროსი, ხარჯი დიდი ჰქონდა „არაბაქაქი“-სათა, ამბობს რედაქცია, ხოლო ხელის მომწერებრივი ძლიერ ცოტა და ვერ ავიდოდათ.

* * * დღეს ნიხრის დამწესებელს კომისიას კრება ექნება ქალაქის გამგეობის ხორაგელობის ნიხრის ვადისასხად. როგორც ისინი, ხორკი ნიხრის შემცოდება. ამავე კომისიამ უნდა განიქეთევანი. ჩქარა დაბრუნდება... აქ მოდი, მარიკო (მარიკო მიაგ). მამ გადწყვეტილი ვაქვს, მამასახლისს უარს ეუბნები? მარიკო. რა ქნა, რა ამბავია, რა ნიხრის კოლოთი მეკითხები? ქეთევანი. თვლებში შემომხედე პირდაპირ. მარიკო. (თვლებში შეჩერდება სიცილით, მხარულად გამოაჭიბებს და სელს შეუღლის მიატანს) რას ვიბრძანებთ, თქვენი აღმატებულეზა? ქეთევანი. მიხეილი ვთხოვლობს. მარიკო. (ქვლად-გმუხვად) რა? ქეთევანი. აა, რატომ ეხლა აღარ იცინის? მარიკო. (დაჯიჯი-დასმული) მხუმრობ, მამიდავი?.. ვა შეუძლებელია... ქეთევანი. აღბად შესაძლებელია, რა-კი ვთხოვლობს. მარიკო შენი შერთვა უნდა... და მე მომანდა, რომ შენთვის შემეტყობინებინა. იღონდე კირიტი დასაძარ, „თანახმა ვარ“-თუ, და მიზინვე ჯვარს დაიწერს. მე ჩემი გავთავად და ეტლა-კი ხელი დამიბანა. რას ვაჩუქებულხანა? მარიკო. (აქით) ჯვარს დაიწერს!..

ხილოს ქალაქის მეტყუარეთა სათხოვეარი. მეტყუარეები ცხადდება, რომ შიდა რუსეთში სიმშობის განაღდებელი გამჭირვარა; ვაჭრებმა რუსეთის ფეკილს ხუთ ფუთთან ტომარზე ცხრა შაური მოუმატეს, ადგილობრივ ფეკილს კი სამი შაური დაუმატეს. ფეკილს მომატება ამაზედ არ შეჩერდება და უფრო აიწვესო, ამიტომ მეტყუარეები სხობენ ვაჭრებს, გამომსებად პურის ნიხარს მოუმატეთ, რომ ზარალი არ შევიდეთო.

* * * საშურადგან გვატყობინებენ, რომ კვირას, 28 ივლისს, დიდის სამს სათაზე სადგურზე შემდეგი უბედურება მოხდა: იმ დღის საღამოს სურამიდან ხაშურში სახალობ მატარებელი მომავალა, ხიდზე მოდიდა თურქული კაცი, რომელსაც გვიარ მიუღწია ვადასკად და მატარებელს ქვეშ მოკვლია. საბარალო მატარებელს შუაზე გაუფრთხილა.

* * * ქალაქის ახლო მდებარე სოფლებიდან მოგვდის ამბები, რომ აქეთვე უცვადილით აცადეს ყოფნა იყო ვაჭრის უბედურება. შთაბრძნობა ამ ადგილებში ექიმი ვაჭრებზე და აღმოჩნდა. რომ აქ ყველი უფრო და უფრო მძინარებს და სხვა სოფლებშიაც გადადის. სოფლები: საგარეჯო, გიორგი-წმინდა, საბთიქალა, მარტყოფი და სხვა მოდებულია თურქი ყველით.

* * * დღობა, რაც ახალი მთავრად დადგა, მას აქეთ ჩვენში საშინელი სიტყვები დავიკრა. დროული კაცები ამბობენ, ამისთანა სიტყვს ჯერ არ მოესრულებია. 27 მკათათვის სიტყვის გამოხატობით ლეწვასაც კი თავი დაანებეს, რადგან საქონელი შეეკოდათ. დიდის 11 სათი იყო, რომ შუშობა აუშვეს და მესამე დღემდე მწებნი იყვნენ. შაურისა და კარა კოლონებზე. უამისიდაც ნიდაგ ვენახების სარწყავად წყალი გვაკლია ვე ახლა ამ პაპანაქებამ უარესად გავტვიკრა საქვე.

* * * შიში ვერ იხსნის სიცილილსა, ცუდია დარღვეილობაო — უფრო

ქეთევანი. არაფერს ამბობდა ფურცელსა: თორთი და ცხვარებზე... გეტყობა, დამარცხდი და აღტყუებული ხარ ამ ამბობთ... დარწმუნებული ვიყავი, რომ ესეც იქნებოდა. იქნება ისეთი ქმარი არ გამოდგეს, როგორც მე შენთვის მიწოდოდა... ჩემის შრითი, მგონი ცოტა თავ-ქარიანი და ნამდვილი სიყვარული არ შეუძლიან... მაგრამ ეს ჩემი ზრია... შეიძლება ვტყუებდებოდე კიდევ... ესეც არ იყოს, კეთილის გულს ყმაწვილი-კაცია, ბევრი ღირსება აქვს... მართალია, ლამაზი არ დაერქმის... მაგრამ სახითაც უპირის-რას... მაშინ ნაკვერჩხაობის მეთოდობა მოვლეს, მა... მომილოცავს. აგრე რას შემიძქვი? სიხარულისაგან გონებაზედ ვერ მოსულა!

მარიკო. (ხაზად მუფლავს) ჩემო საყვარელო... ჩემო ძვირფასო... ქეთევანი. კარგი, შენი პასუხი აღარა მჭირია, ვიცი, რომ თანახმა ხარ...

მარიკო. რომ იკოდე, როგორ მიყვარხარ!

ქრია სტარობოლის გუბერნიის ერთობის მომრიგებელს შუამავალს დ. ხუციშვილს, რომელიც თურქულ-ბუნების-გუბერნიის წინადადებით განმავლობაში ათი ათასის კაცით დაუღალავად ემუშავებოდა ვაქალის, მაგრამ მაინც ვერაინ ვახდა: ამ სასჯელმა მწერმა ბრინჯ მოასწრო აუარებელის რიცხვის კვირების დღეობა, რომ მთელი წელიწადის კიდევ ახარტყის და მერე აქნებს ბოლო მოუღოს. ბნი ფ—ის თვითონ ჰხედავდა, რომ იმ საშუალებით, რომელიც ხელთ ჰქონდა, ვერას ვახდებდა. მას აქედ სულ იმის ფიქრი ყოფილა, რომ ახალი რამ გილონოვდა, მართლაც, დიდის ხნის მეკალინობის შემდეგ, იმდენი ვაჭარი-თლებია: შინაურის საშუალებით გაუქვებია კუტი-კალის მოსასპობი იარაღი. ბნი ფ—ის უცდი თავის მიერ მოგანილი იარაღი და დარწმუნებულა, რომ გამოსადგება.

ამჟამად — როგორც ვახ. „ქაჯა“ — ის კორესპონდენტი იწერება, — ბნი ფ—ის თავის იარაღის შესახებ მოუხსენებია კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებისათვის და სოხოს, ყურადღება და ახსოვთ ჩემ მიერ მოგანილ იარაღთან — მომეცით საშუალება, ჩემი იარაღი რიგინად გავაქეთო და გამოვსვალ კავკასიის სიეთს ადგილებში, სადა კალი ძლიერ ტანებია. კორესპონდენტი თვითონ უნახავს ბნი ფ—ის იარაღი, რომელსაც ის თურქულ სამეურნეო საზოგადოებაში წარსადგინად ამაზღებდა და ამბობს, რომ იკო-ოც-და-ათი ამ იარაღისა რიგზე რომ დაიყენონ და ამეზონ, დიდი უნდა, ასში ხუთი კალია-და გადარჩეს ცოცხალიო. მასთანავე, თითო იარაღს მხოლოდ ორი წყვილი ცხენი და 5—10 კაცი მუშა სჭირდება და, არ თქვა უნდა, ამათი გამოყვანა კალის ვასწავტად უფრო ადვილია და იფიც, ვიდრე მუშა ხალხის ასობითა და ათასობით გამოირკვეა კალიასთან საბრძოლველადო.

ვისურვებთ, ეს ხმა გამართლებულიყოს.

* * * სოხომილიმ გვეყრენ: აქეთ დიდს მოსავალს მოგონებ სიმინდისას. გუ-დაუთის „განყოფილებაში“ დიდების საშუალება არეულობა იყო, ვინ ქურ-

ქეთევანი. მაშინ თანახმა ხარ? მარიკო. ჩემი პაწია ბინა იქვე დამარჩეს... იცი სადა?

ქეთევანი. აი, პანახა, ამ საქმროსაც, როგორც იმის, არც „პო“-ს ცხეცის და არც „არა“-ს. თანახმა ხარ?

მარიკო. (ჭკუფის) არა.

ქეთევანი. არაო? რატომო?

მარიკო. იმიტომ... იმიტომ-რომ არ მიყვარს.

ქეთევანი. შენ არ... ამა შემომხედო...

მარიკო. (შეკვიფავს) არ მიყვარს.

ქეთევანი. მერე რატომ არ გიყვარს?

მარიკო. იმიტომ-რომ...

ქეთევანი. იმიტომ-რომ, იმიტომ-რომ... აგრე თავის გამართლება მხოლოდ კაცთან შეიძლება... მითხარი, რატომ არ გიყვარს?

მარიკო. რა ვიცი, იქნება იმიტომაც, რომ... როგორც შენ სთქვი, თავ-ქარიანი... ქეთევანი. მე ვსთქვი... მარიკო. ლამაზი არ არის... ქეთევანი. ლამაზი არ არის, ლამაზი არ არის! მე არ მითქვამს, რომ

დობდა, ვინ კაცს ჰკლავდა და ვინ არ-სხვა გვას ავკაცობას სჩადიდაო. ამ ხანგში გამოსცვიდა „განყოფილების“ უფროსი კაცი და ამ ბოლის დროს, ცოტა არ იყოს, მოსვენებს და ავკაცობა ისე ხშირი აღარ არისო.

აგრე მარტს აქეთია, რაც აქუსებდა ერთს სასწავლებელს ზემუბი ადგანან შერობის შესაკეთებლად მისამატებლად. როგორც ამბობენ, დამთავრდება თუ არა ეს მობა, სკოლა ოთხკლასიან სახელოსნო სასწავლებლად უნდა გადაკეთდესო.

ამ დღეებში სოხუმში მოვილიან პეტერბურგიდან სამეცნიერო კომიტეტის წევრს ანაოვს, რომელმაც კავკასიის აქეთა მხარეში უნდა იარაღის ადგილი, საცა საზოგადოებრივ ინტება სახელოსნო სასწავლებლის დაარსებაო.

* * * სოფ. სიარო. სოფლის სკოლა და სოფლის სასწავლებელი ორივენი ერთგვარად ეგვირება ხალხს; ამის მიზეზი უმეტეს ნაწილად ის არის, რომ საზოგადოება იხდის მათ შესახებ ფულს და ფული გლახი-კაციისათვის, როგორც მოგვსენებთ, ძნელი საზოგადოებრივ გახლავთ. ყველთვის ფულის მოკრების დროს, განსაკუთრებით, როცა ოგი სკოლისა და სასწავლებლისათვის იკრებენ, საშინველი ლანძღვა-ვინება და წყევალ-კრულვა იმის მიზეზს სოფელში. მეტის-მეტს გულ-საკლავს სურათს წარმოადგენს ამ დროს სოფელი. მეტის-მეტე გულ-კეთილი, შრომითი, გლეხის შემწე და გზის მაჩვენებელი უნდა იყოს ყოველს გაიჭრებაში სასწავლებელი, რომ საზოგადოებამ სიყვარულის თვლით შეხვდეს იმას. თუ-კი სადმე აღმოჩნდება ისეთი სასწავლებელი, რომელიც დამისებურებს არა მარტო თავის შევირდების სიყვარულს, არამედ მიუღის საზოგადოებისასაც, ვიდრე მუშის ვართ, ასეთი კაცი როგორმე ან სიტყვით და ან საქმით დავასაჩუქროთ, რათა სხე-მაც წაპაპონ მის მაგალითს.

ყოველი ზემო ნათქვამი სიტყვები მაიქვენი შემდეგმა გარემოებამ. ივ-ნისში ერთს კვირა დღეს ს. სვირის მცხოვრებნი შეკრებილიყვნენ სკოლაში და კისკელარის წინ და ბა-სოზდენნი იმის შესახებ, თუ როგორ

მხიზავია... მე ის ვსთქვი, რომ სახით არა უპირის-რამეთი. როგორ მოვწონი, პა!.. ლამაზი არ არის! დიდი წუთი პაპანებულხართ, ქალ-ბატონო!

მარიკო. მამიდა... ქეთევანი. არა, ეგ-კი მეტის-მეტე... ვთქვით, მამასლისი კიდევ პო... ეგ სხვა. მაგრამ ნაკვერჩხაობა... ნაკვერჩხაობა!

მარიკო. არც ერთია, არც მთელი და არც მესამე... შე ვჯივრობ, არაო? მიყვარს და რა ექნა... ესეც არ იყოს, ამა იფიქრე, მე უნდა ვაგხედ ნაკვერჩხაობის კალი... ჩემს ციხის შემოხედე, იფიქრე ნისკარტს მიივადეს, სწორედ თვლიკის ოდენა... ამა გამინჯე, რას ვგეგარ ამ წითელის კალიებში? როგორ შეიძლება ამა? (ქაიკლავს ამოქვავს) ან შენ რომ იყო, ეგ სულ სხვა იქნებოდა.

ქეთევანი. (აღუკვირდა წამოსტეხა ფეხს) მე? მე რაღაო? გავგებინებთ ერთი, თვეს მოწყობდებოდა...

მარიკო. თუ არა-და, არ მიყვარს, არ მიყვარს, არ მიყვარს!

ქეთევანი. რატომ არ გიყვარს, რა-

დავასაჩუქროთ ჩვენი სკოლის სასწავლებელი გ. ჯ—ელი, რომელიც სხ ხუთი-ექვსი წელიწადი თავ-გამოდებით შრომობსო! ერთი წუთი რა არის, ერთს წუთსაც-კი არ მოუყვლიდა შევირდებო; როცა ვინმე ამ სოფლის მცხოვრებთაგან, რომელმე ჩრევისათვის შივა მასთან, მასავით გვერდში უჯდება და დარბევასა და ჩრევის აძლევის. ბოლოს, დიდის ჩრევისა და დიდის ალბ-ბიბების შემდეგ გადასწყვეტს: ჩვენ ს. სვირში მცხოვრებმა ერთობით დავეუწერათ და მიესციეთ ჩვენს სასწავლებელს ჰაბის ფურცელი, რათა ოგი სკოლის მჭარუნ-ველმა წარუდგინოს სკოლების უფროსის, რომელიც ევე, არ არის, ჩვენს სასწავლებელს თავისის მხრით ჯერო-ვანად დააჯილდოვებო. სთქვებს და კიდევაც ალასრულეს. ქების ფურცელს, საცა ჩამოთვლილია ყოველივე ღირსებანი ოსტატის გ. ჯ—ლისა, წარუდგინეს სკოლების დირექტორს, რომელიც, ევე არ არის, უფრო აღდებოდა არ დასტავებს ამ სახან-მოგონსა და იწიბათს ამავეს, რათა მით სხვანიც წახალისდნენ ამ მძიმესა და კეთილს საქმეში.

* * * სასწავლებელს (შორანის მარ.) სწერენ ვახ. „ნოე. აბაზ-ნეს“. ჩვენ-ბურის ორკლასიანი სასკოლსო! სამრევლო სასწავლებლის სადგომი მოკლეს ხანში დამთავრდება და შეიძლება მალე იკურთხოს კიდევაც. სასწავლებლებს-კი დანიშნულია. მომავალი სასწავლებლისათვის სასულიერო წოდების შეუწერავს ომასი თქვანა, მაგრამ ადგილობრივი მცხოვრებლებნი სრულიად არაფრით ეხმარებოდნენ ამ სკოლას, ასე რომ სასწავლებლის შესახებ უნდა ჩარჩენი ხარ-კი იტე მთავრობას უნდა მოახიზონ თავიდაო. კარგი კიდევ, თუმანაწილეთობა მიიღო მთავრობამ.

* * * ივლისის 28 კათოლიკების ქუჩაზე, თავ. ანდრონიკოსის სახლთან იპოვნეს ახლად დაღუპული მოგებელი ბავშვი და საბჭო ინსტრუქტორი ვაჭარავს.

* * * 27 ამ თვისას, საღამოს 9 საათზე ტულისის ქალაქის პასტორმა განსწავლა პოლიკოში გამოხატდა, რომ 17 ამ თვისას მიხილის ქუჩაზე ჩემს მომსახურეს ჯარის კაცს კოხეციკის სამხარეოლად ერთის თუმის ტრისამოსი მომაპროვან.

ქეთევანი. რატომ? არა, შენ ვერე ადვილად ვერ გამისლტები ხელიდან! რალასაც მალავ, რალაც კილო-გამობით მოლაპარაკობ...

მარიკო. მართალი რომ სთქვას ადამიანმა, მამიდა, ხომ შენ თითონ ეს არის ხელა ოდენა არ მირჩევდი კიდევ მიხილის შერთვას... ოდნე, ერთი ბეწვო!...

ქეთევანი. (უფრო ალაღვას) მე? მე არ გირჩევდი?

მარიკო. კარგი, არა, არა, ახლა! მაინც ამა მართალი მითხარი, ხომ არ გესიამოვნებოდა, მიხილი რომ შემერთო?

ქეთევანი. (ყავის ძღვეს ამჯერებს) მე არ მესიამოვნებოდა? რატომო? დაფიქრდი, რას ამბობ? რატომ აგრე გადაკერ-გამოკვეთი ლამარაკობ!

მარიკო. დაწნარდი!

ქეთევანი. დაწნარდი! უფრო და-უფრდი-და, ესეც ამას ამბობს! პირობა ხომ არ შეუტრიალ ერთმანეთში? დაწნარდი, პა?.. ააა, თუ აგრე, უშველად მიხილი უნდა შეერთო, გესმის, უშველად!

მარიკო. მე რომ არ მინდა...

* * * ივლისის 28 ახალ-არსენლის ქუჩაზე პოლიკოლმა კონტრაგა შეიკრა დაღებ ჩელ-ოლი, რომელსაც სალაც ხალხი და ქალის იუბე მოეპარა და მიჰკონდა.

* * * ამვე დღეს პოლიკის მეტყუარე ნაწილში ქალაქის მუხრანა და პოლიკის ბო-ქელმა დათვალეს პურის საცობი და სხვა დეტები და 30 სახანოთა და ერთი ფუთი ხილი გადააყრევნეს.

არჩილური, შვიდ-თავი
(საბადრო ამიკანები)

მეკეთა მისი ნაწერი, ენა-მკარ-ტალი, გზიანი; არბებს და ართობს მკითხველსა მკვირცხლი კალამი ფხიანი; ჩინებულ აზრთა შეზავა ჩრევიანი მომავლიანი; ხახმა-ტერტრთა, მოვასშეთ დაუწყო ძალის სინი; ააწყო ქარიც მკრინავი, გულ-მწყველი, ტურფა-ხმინი. ნელა მიფრინავს კამარის მისი აზრები ფრთიანი; მმოჩრილება ეშ-გრძნობათ, თუც თანავეც ქვიანი, ლქნა სძულს, პირში თქმა უფავს, სწორი, ნათელი, მზიანი.

დაბაღ სოფელი
(მოწერილი ამბავი)

ს. მარაფი. (გორის მარ.) არ იქნა არა გვეშველა-რა და ვერ დავანებთ თავი ერთმანეთის შურის და მტრობას; ესხედვართ, ვწევართ, ვკარ-ვას, თუ გვეციხდეს, სულ იმისა ვცდილობთ და ვფიქრობთ, რა ვაზიანათ და რა ვანათ ერთმანეთს; ღმერთს ჩვენთვის უკეთესი საზარუნევი და საღუქრებელი არა მოუცია-რა!... გარდა იმისა, რომ ერთმანეთს წყალს ვერთმევთ, მამულებს ვიჭმებთ და გლუხ-კაცებს ბანებს ვუნგრევთ უსამართლოდ.

შემდეგი სასაცილო და ჩვენს-ტულის სთქვე მოხდა კიდევ სიმართ. 7-ს მკათათვის მივიკლავ ოთხმოც-და ათის-თხუთმეტის წლის მოხუცი

ქეთევანი. მე მინდა! მარიკო. კარგი, იმდენი მაინც დანაცადე, რომ მამასხლისს უარი ვუთხარა, და მერე ვნახო... ქეთევანი. სახანავი და საყვარელი მე არა მაქვს-რა. გადავწყვიტე და მოკემ კიდევ ნაკვერჩხაობას. მარიკო. დიცი, დიცი... მგონი ის არის... უნდა მოვეკრცხო. ქეთევანი. უტყველოდ მიგთხოვებ. მარიკო. (გაქვეყნა და შთაბეჭდა) ხუთი კონას უგზავნის შენ ჯერ არ იცი, როგორ უყვარხარ მარიკოს.

შადრომის დასწორება: „საპერ-წყლის“ წარსულს ფელტონში, იმ ალავს, სადაც ნაკვერჩხაობა ლექსსა კითხულობს ასე უნდა იყოს: ნაკვერჩხა. (კაიხუფლას ლექსი) შენ-კენ მიზიადეს ეგ შვილი სახე... (შე-დგას) თუ თქვენ თხილი ამტვირეთ... მარიკო. არა, არა, აღარა ვიქ. შემდეგ ნაკვერჩხაობა ლექსს კითხულობს სრულად.

ორ-ანი
(დასასრული იქნება)

თ. დ. ფავლინიშვილი; განსვენებული იყო მეტად ტუბილი მოღვაწე, სათნო ხასიათისა, სტუმართ-მოყვარე და ღირბო შემწერარბელი; ერთის სიტყვით სულითა და გულთა ბატონისა და სენილისი ძველი ქართველი...

შეგონი განსვენებულისა ნება-რთველი არტისტისა და გუბერნატორისაგან, რომ მოხუცი მამა დაესაფლავებინა საზოგადო სოფლის ეკლესიაში 11-ს მკათათვის; მაგრამ, ჩვენდა სამარტხინოდ, მეორე დასამაფლავნიშვილებისამ გამოიღო თავს ამ ამარტხინებდა მოხუც შემდეგის მოსახრებით და საპუთით: ეგ ველესია ჩვენის „დასის“ საკუთრება და არავის ნებას არ მიუცემთ, აქ დაიმახრნეთ!...

აი ამ ამბის გამო ისე გამწვანდა საქმე, რომ კინაღამ დაიბეგის ანდაზა ჩვენზე არ ახდა და რამდენიმე დამიანის არ იმსვენებოდა. თუ არ მზნდა ეს, მაღლობელი უნდა ვიყვნეთ ზოგიერთის აქ დასწრე დარბაისლის კაცისა და მომეტებული გარის მარხის თავად-აზნაურთა წინაძმობლის ბ-ნ სულხანიშვილისა, თორემ, ერთის მოხუცებულის დამარტხის მაგივრად, იქნებ, ათი და ოცი ვაგვხდამოდა სატრეოდ და დასამარხი „დასობის“ წყალობით!... ამ გვერის დასობის წყალობით ამ რამდენისამე წლის წინად იმსვენებულს 22-23 წლის გულხის ბიჭი, ისეთი, რომ მტრისაკე შეგებრდებოდა მოსკოვად და მკვლევლები-ბ და საბაროლი ბიჭისა ღლესკე არხივინად სარტხიან თითქო ქიანქველა გაეჭყლიტათო...

ბეჩავა გლესკეცამა-ცი შეიგნო, რომ პირუტყვობა ვერაფერი ღირსება ადამიანის და ამ ატხილის ავაჯობის დროს, კარხედ მომდგარის საჩირო-სადაზღვევის შეკრების დროს, კვირა-უქმებად აღარ იცენებს არც თითონ და არც საქონელს ასვენებს, დაუტყვებია თავი თავის ღარიბ-ღატაკ კოლმეობისა და სახლ-კარისათვის და ეზიდება მასალის სკოლის ასაშენებლად; ჩვენ-კი ესრედ-წოდებულ შიდალ წოდების წარმო-მადგენლო, თავადთა თუ აზნაურთა დაგვლებია თვალთა მხედველობა, ყურთა-სინგა, დაგვიკარავს გულ-კეთილობა, გაკირველულო შეგარალებია და ჩვენს ძალა და გონება მიმართულია მარტო იმაზედ, რომ ათისი აუკაცობა ჩავიდინო, ოღონდ-კი ჩვენს მამული გავართავდეს; იმაზე მამართლი, რომ მამულეები დაიჭიროთ ურთიერთისა, წყალი ესტკითო ერთმანეთს, წყალი, რომლისათვისაც თითონ ვღებები იხვეწებთან, გზა ვგაყენებთ, ცოტადენი შემწეობა მოგვეცეთ და დანარტხნი ჩვენს კისერხედ იყოსო...

არც ამ წყლის საქმეში და არც სკოლის საქმეში ხმას არ იღებენ ჩვენი დარბაისლები, თითქოს ყოველ კეთლი საქმისთვის ისინი მეტნი ბარტნი არიანო. რა ესმის ბეჩავს ხალხის, რა ნიორი სკოლაა იმათთვის საჭირო, როგორ უნდა წარმართოს მისი საქმე და სხე. განა სასიხარულოდ-კი არ უნდა მიანდებ ბეჩავის ხალხის რიგისან გზაზე დაყენება, მაგრამ სად არის?..

დღაა მგონი, ვიგმართ ამდენი უფანობა, შური, მტრობა და ყოველივე ის, რაკე-კი დამიანის ღირსებას ამკირებს, გავახილოთ ჩვენც თვლი

და ვიზრუნოთ საერთოდ, საყოველთაოდ; კმარა ამდენი კვე-მღულლობა!.. სხვა რომ არა იყოს-რა, ქვეყანა დაეცის და მასხარად გვაყოფებს. ღირსნიცა ვართ!

ორიოდ სიტყვა კიდევ: მოსავალი ქიანხულისა კლავინდებური არ არის, გარდა ამისა, რალც სატიკავრი ვანჩ-და ხალხისა და კარგს იზამდა ცხნვალის მკურნალი, ან თვითონ ამო-დადავებოდა და დათვალვებრდეს ავადყოფებს, ან ფერხულს გამო-გზავნიდეს.

თუმცა ავახათა გუნდი ჩვენს არა ყოფილა, მაგრამ შინაურმა ქურბდა მოსწენია, ავეჯი და რაგინდარა სულ ერთიანად გაუხვევტნათ. ცხნვალის ბოქალუმა გამოიძია მეორე ღდესვე ეს საქმე და ენახათ, რას აღმოარტხნს. რ. არაღველი

უცხოეთი

ინგლისი. ვისბიში არტყენების დროს ლობერალებმა გაიმარტვეს და ამის გამო 18 ივლისს ლონდონში სადლიო გამართეს ლობერალოთა კლუბი. სადლის დროს ვილიამ ვარკურმა ვრცელი სიტყვა წარმო-სიტქა და აღნიშნა შეხედულობანი ლობერალოთა დასისა. ვაკერთ მცხობა შემწეზაუხნი სადლის დროს სადლის ბიურის მიერ წარმოტქმულს სიტყვა-სა და სიტქა, ძვირად უნდა ვფასებდეთ სადლისიურის იმ აზრს, რომ ინგლისი არავითარისამე ხელ-შეკრულობით შეზღუდული არ არის და ამის გამო მის თავისუფალს საპარლიტო მოქმედების ხელს არა უშობირო-რაო. ამავე პრინციპის მიმართ იყო ლობერალოთა დასი წინაძმდევ ბოკონსფილდისა 1880 წლის არტყენების დროსაც. სადლისიურის სიტყვები ამტკიცებს, რომ ადრე თუ მაღლ ლობერალოთა დასის პრინციპებმა და აზრმა უნდა გაიმარტვოს. ვიდრე სადლისიური ლობერალოთის პრინციპებით იხელმძღვანელებს, ლობერალოთა დასი იმისი მომხრე იქნება. ვარკურმა აღნიშნა, 1886 წელს შემდგე დამატებით არტყენებულ ლობერალებმა 20 ადგილი კიდევ მეტა დაიჭირეს და კონსერვატორებმა-კი შობლოდ ერთობა, და ამ სახით დასაცხა, რომ ლობერალოთა დასი ამ ეჟამდ უკეთესს მდგომარეობაშია, ვიდრე 1885 წელს იყო, და ეხლა მაღლა მეტე აქვს, იცოდ ირანდელიოთა დასის დანაწილებამდე ჰქონდაო. ტორიები, მისის აზრით, არა-საკადრისს პოლიტიკის დადგენე და თვინათს მოპირდაპირეებს ხელდგან იარაღსა სტატუტებენ, რადგან პარტელი კლავ კონსერვატორებისაკენ მიქცეა და იმათაც ეხლა ჰომოურლის მომხრებობა გამოიჩინესო.

ლობერალები გაიმარტვეებენ, თუ კონსერვატორები, ეს იმაზე დასაბუტყდებულ, შეერთებულ თუ არა პარტენის ოღონდელიო ამომარტყენი, ხოლო კველაფირთ-კი სჩანს, რომ ამ შერტხიან. დასსარტულ ვარკურმა სიტქა, შემოდინან, სასამოფნო ამავე განართო, გლადსტონი სრულიად ამავე სადლა და შეუძლიან იტორიოს ის

დლი საქმე, რომელიც ერმა უნდა დააქსიროსო.

პასტრი-პნფხინი. ამ უკანასკნელს დღებში ვენგრის საზოგადოება ძლიერ აღელვდა პეშტში გერმანულ თვარტის ვანახლების საქმეზე. ეს თვარტის ორი წყიწილია, რაკ დაწევა და მის ხელახლად აშენებას მაღარეული პარტიოტები ძლიერ წინაძმდევებთან. მათის აზრით, პეშტში გერმანული თვარტის არტყენება წინაძმდევია ვენგრელოთა ეროვნობისა. რადგან ამ გარემოების გამო გერმანული თვარტის აშენების საქმე ძლიერ ატკილავებოდა, ამიტომ რამდენიმე კაცმა მიამართა იმპერატორისა და სხოზო, მხარი მოგვე და დავცენამეგო. ამ ამბავმა უარესად აღელვდა ვენგრელონი, რადგანაც იმპერატორის მიმართ თხოვნაში მოხსენებული იყო, პეშტში გერმანულს თვარტს დლი საპალიტოე მნიშვნელობა ექნება, ხელს მოუშარტავს გერმანულის ენის ვავრცელებას და სხვა და სხვაო. ამის გამო დებუტარ ურგონი სიმი-დაკითხა შინაგან საქმეთა მინისტრს, რას აპირობთ, უნდა შევიწყნართ ქალაქის ვამეგობის მოხსენება შესახებ გერმანულს თვარტის აშენებისა, რომელმაც ჩვენის ეროვნობის წინაძმდევ უნდა იმოქმედოსო?

საშარანბითი. 19 ივლისს ვაზეთმა „Paris“-მა შემდეგი წყილი და-ბეჭდა, რომელსაც სათაური აქვს „La Paix“ (შვიდობა). „თუ ეხლაც დიდის ხნით არ იქნა ვერაობის მშვიდობიანობა და ცული, სწორედ აღარ ვიცით, ვის დავლოთ ბიალი. ყველანი ამ მშვიდობიანობა დაკაცსა ცილოდებენ. უთუოდ საზოგადო კონკურსის დროსაც, რომლის საჩტყებიც დღეს დაუტოვებს სორბონში, დლი გულმოდგინე კვლევა იქნებოდა ვერაობის მშვიდობიანობის შესახებ. მაგრამ განა მარტო ვერაობა კაცი, არამედ რამდენიმე მიელი ერიც, მზად არის ტყავი გაიძროს, და ეს საგანიც უფეთესად შეიმეზუვოს. ყველას მოეხსენება, რომ საშთა, ოთხთა და სხე, კემპირი, რომელმაც უსრულვდა უნდა ჰქოს მსოფლიოსათვის მუღრეობა, პირველად გერმანიამ დაიბადა.

ამ სახელმძღვანელო გარს შემოიკრებოდა ასტრია, იტალია და ინგლისიც ანიშნა, თუ შენ მოგვემხრობი, სიამოვნებით მიგელებოთ.

მშვიდობიანობის უსრულველ ყოფის საქმე ისეთივეა, როგორც სადლისა. თუ სამის კაცისათვის მოგმზადლებია რამე, ის ოთხსაც ყოფობ. ამას ვარდა, თითქო ფსინი იყოსო, თითოეულს სახელმწიფოს ნება მიეცე, საერთო სუფრავზე რაიმე საქმელი მიეტანა. იტალიამ და ავსტრიევნგრამ კარვად იცის, როგორც დაუჯდა და სიამოვნება. ერთის სიტყვით, კაცი ვერ წარმოიდგენს, თუ რამოდნა შეიარაღება საჭირო მშვიდობიანობის უსრულველ საყოფილად.

ესხლა იმიანობის სურვილი არავის აღარა აქვს და ვერაობის პოლიტიკან დებულოთის მიერ დაწერილ ამბავს ჰგავს შესახებ წყევმის ქალები-სა და ბატონებისა. ამიტომაც საჭირო არ არის, ვიანგარიშოთ, თუ რამდენი დაუხარავს ვერაობას მშვიდობიანობის უსრულველ-საყოფილად. ეს-კი, რომ ხარტე ძლიერ დილია, ისე დლი, რომ კაცი თუ ჩაუფიქრად, განცი-

ფრდება და იტყვის, განა თვით ომი ამაზე მეტს ხარტეს მოგვეცემოდა.

ესეა თუ ისე, მაინც ამ ეჟამდ მშვიდობიანობა მსუფევეს. ეს მშვიდობიანობა ფრანკ-შესამელი მშვიდობიანობაა, ბალნის მაგიერ ხიშტები ასხია და თავით ვფხამდ იარაღში ზის. ამიტომაც აწინდელი მშვიდობიანობა კაცს ვერ მოგავენს სურათს იმ ძველის დროის მშვიდობიანობის ღმერთისას, რომელსაც ხელთ ზეთის ხილის ხის შტოები ეტყრო. ეხლა დრო იცვალა და ჩვენც ამ დროის მიხედვით უნდა მოვიქცეთ. ამ ეჟამდ მილიონობით არის ჯარის კაცები, თოხანები, ზარბაზნები, სხვა საომარი იარაღები, თოვის წამალი და სხე., რომელიც ასის წლის ომისთვის-საკე-კი მზარა, და ამავე დროს გერმანიის იმპერატორ ცილოლობს, დარწმუნოს მიელი ქვეყანა: „ღმერთს ვფევეცები, ეს მშვიდობიანობაა, მე მხოლოდ მშვიდობიანობის დასაცველად ვსრულვო“. მე უარს არ ვაზღვარავთ გერმანიის იმპერატორის სიტყვებზე. რამდენი ალღომუც გერმანიამ ჰქონიათ, იმდენივე და მეტც სხვა სახელმწიფოებში უნახავს იმპერატორისა. როცა-კი ვანწყობილს რაზმს დანახავს, მაშინვე ამას ამბობს: „აი ქვემარტი მშვიდობიანობა სწორედ ამასა ჰქვინა“-ო.

ახლა რა გგონია, ბატონებო, განა ეს სენი ვადამდები არ არის? როდესაც ოთხი სახელმწიფო ტყეს იძრობს მშვიდობიანობის დასამყარებლად, მაშინ ისეთი უფულო იქ იქნება, რომ თავის შექმნის დავარად შემწეობა არ აღმოაჩინოს. არ ვიცით, რატომ, მაგრამ ამ პიესის პირველ მოქმედებებზე რუსეთი და საფრანგეთი არ მიუწევიანო. სუფრავდ ამ ორის სახელმწიფოსთვის თადარიგი არ დაუტყვიანო. ნუ თუ ამ შემთხვევაში იმ აზრით ხელმძღვანელობდნენ, რომ რუსეთი და საფრანგეთი ნაკლებად აფასებენ მშვიდობიანობას? თუ მართლა ეს აზრი ჰქონდათ, ძლიერ შემსდლარი აზრი ჰქონიათ. რუსებს და ფრანგებს განუსაზღვრვალდა უყვართ მშვიდობიანობა. ამისი უტყუარი საბუთი ის დევეშები ვახლოვთ, რომელიც რუსეთის მოავრებობა და საფრანგეთის პრეზიდენტმა მისწერეს ერთმანეთს.

იმ დევეშებში ის უფრო საყურადღებოა, რაკ მხოლოდ იტულისსებმა. ამისთანავე უნდა შევნიშნოთ, რომ, როცა გულს მშვიდობიანობის სიყვარული ვხვდება, იქიდან ყოველგვარი სრუმარტყუნება და უსაბუთო აზრი იხვევება. ამბობენ, რუსეთსა და საფრანგეთს შორის დლი უფსურული სუფელობა. ამ უფსურულს მეცნიერული ნიადაგი-კი მოუპოვებს და ვაზივადეს, რაკე-კი შეეძლოთ...

მაგრამ, ვინცა რა უნდა სიტქვს, მშვიდობიანობა უსრულველ ყოფილია. გერმანიის იმპერატორ, რომელიც ასეთ ნიადაგ დევეწეს მშვიდობიანობის დასამყარებლად, მგონი, კვაყოფილი უნდა დარტხს.

წახილი კამპანის მიმართ

ნება მიმბძეთ რამდენიმე სიტყვა მოგახსენათ თ. ბეჩენ დიპლომის მის ფლავანდ-შვილსაკენ მოწერილ წყილის სახელად რომელიც არის დაბეჭდილი „ივერსი“ მე-136 ნომერში. იქ არის მოხსენებული, ვითომც, როგორც ფლავანდ-შვილის ტყინდ-მმართველი, ვიყავი გზაწავნილი თ. ხაჭარა ნიკოლოზის მის ფლავანდ-შვილსაკენ

მელიტორების მოსაწვევად. არამც თუ თ. ხაჭარა ფლავანდ-შვილსაკენ არ ვიყავ გზაწავნილი, არამედ იმან არ-კე-კი იყო და ეს ამბავი და იმ დროს არც სახლში იმყოფებოდა. მე ვამბავნებს ხელმძღვდელ კომიტეტის წევრებმა და იმათ მოიწიეს მელიტორენი.

ალექსანდრე აბრამის ძე ლაზინბეგოვი
24 ივლისი დ. ცხინვალი.

გეგმა

27 ივლისს

პმტბაზუზმი. გუშინ მათი იმპერატორებითი უღიღებულსობანი წაბრძანდნენ ელიმინსტრადიდგან, საღამოს 7 საათზე მიბრძანდნენ პეტერბურგს და შემდეგ გაემართნენ პეტერბოვს.

ვაზეთ „СВѢТЪ“-ის ცალკე ნომრების გასყიდა აღტრძალული იქნა.

„Правд“-ს გაუგონია, მომავალს სესსიაზე სახელმწიფო საბჭოში უნდა განიხილოს მოხსენება იმის შესახებ, რომ სახელმწიფომ უთუოდ შეისყიდოს ის მამულეები, რომლის შესახებაც ნება-ყოფლობით ვერ მორიგებულან რკინის გზის ვამყვანი საზოგადოებანი და საქალაქო ვამეგობანო.

ღღეს სერბიის მეფის წინაშე წარსდგნენ სხვა-და-სხვა დებუტაციები. ბოლგარიის დებუტაცია მიღებულ არ იქნა. დღესვე იანახლა ხელმწიფო იმპერატორმა პეტერბოვში რისტრიხ და პაშირი. საზამთრო სასახლეში სერბიის მეფეს ოფიციალური სადლიო ჰქონდა, რომელზედაც მიწვეულნი იყვნენ წარჩინებულნი.

ღღეს სერბიის მეფესთან დარბაზად იყვნენ გერმანიისა და საფრანგეთის ელჩი და დანარის დესანან.

ღღეს პეტერბოვში სადლიო იყო ვამართული, რომელსაც დღესწინენ სერბიის მეფე, დლინი მთავარი, მინისტრნი და მეფის ამალი. საღამოს მეფე ვენაში მიეგზავრება. მეფემ უბოძა ორდენი ტყავიან: 1 ხარ. გენერალ-ადიუტანტებს რისტრტს, ჩერტვისს, ვენერლებს ბარონს ფრედერიკს, არაბოებს, გოფმარხალს თავ. გოპოლენსისა და ქალაქის უფროსებს; 2 ხარ. ფილიკო-ადიუტანტს პაპოვს; 3 ხარ. კაპიტანს სიგერსს.

გუშინ სერბიის მეფე ბრძანდებოდა ბეჩენთან დღესლოთან და დღეს მთავარებთან ალექსანდრა იოსების ასულთან და ელისაბედ მაგარიკის ასულთან. საღამო ვაატარა სერბიის დესანანთან.

თრნაშუზმი.

ღღეს, დღის 5 საათზე, აქ მემკვიდრე ცესარევიჩი მობრძანდა და ხალხი დიდის ამბით მოეგება. მის უმაღლესობას მთარევეს შურ-მარლიო სილვემა ფორტდენტმა და ქალაქის საზოგადოებამ. ბრძანდებოდა რა სოფლის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში და მიიღო რა საზამთრო ვამართლი, მემკვიდრე ცესარევიჩი ვამართლა ტუპირსკენ, სადაც მიეგება ენისკოპოსი მაკარი, შემდეგ მიიღო დებუტაციები თავად-აზნაურთა, ვაჭართა, გლეხთა და ილიუცკია ზაშოტასი. ქალაქი სადღესასწაულო ფერი სდევს. ყველა ქურა და გლეხა, მათის იმპერატორებითის უმღობლობის ვასაგლოდ, ხალხით არის სასეც. სახელმწიფო დროშებითა და ყვევილებით არის შემკული, დიდს ქუ-

